

MAN, Robert de (Buggenhout 7 augustus 1900 – Roeselare 13 januari 1978).

Was de zoon van een kleermaker, volgde lager middelbaar onderwijs aan het Heilig Maagdcollège van Dendermonde en studeerde vervolgens aan de bisschoppelijke normaalschool van Sint-Niklaas (1915-1918). Daar engageerde De Man zich in de **katolieke Vlaamse studentenbeweging** en werd hij wegens zijn activistische sympathieën van school gestuurd (activisme). In juni 1919 was hij betrokken bij de poging van **Herman van den Reeck** om *De Goedendag* om te vormen tot een algemeen Vlaams jongerentijdschrift.

Vanaf 1920 engageerde De Man zich in de **christelijke arbeidersbeweging**. Hij werd een betaalde propagandist van de vakbond, wat de springplank werd voor een journalistieke carrière. In 1922 werd hij redactiesecretaris van *De Tijd*, het nieuwe dagblad van het **Algemeen Christelijk Vakverbond** (ACV), om in 1925 **Filip de Pillezyn** op te volgen als hoofdredacteur tot aan de fusie van het blad met *Het Volk* in 1928.

In 1928 werd hij gemeentesecretaris van Roeselare. Hij behield deze functie (tot 1951), ook nadat hij in 1932 tot volksvertegenwoordiger voor Ieper was gekozen. Het Christen Werkersverbond aldaar had hem uitgekozen als tegenwicht voor de Vlaams-nationalist **Emile Butaye**. De Man was echter vooral op nationaal vlak actief en werd beschouwd als een coming man in de toenmalige christen-democratie.

Intussen was hij in 1930 op uitnodiging van Gustaaf Sap – ook volksvertegenwoordiger voor Roeselare – beheerder van *De Standaard*. geworden en schreef hij vanaf 1932 regelmatig in *Het Nieuwsblad*. In 1936 rekende Sap op De Man als minister in een rechtse regering, maar De Man koos de kant van de Katholieke Vlaamsche Volkspartij (KVV) en van Paul van Zeeland. Hij nam in 1937 ontslag uit de beheerraad van *De Standaard* om beheerder te worden van *De Beiaard*, uitgever van *De Courant*. In 1939 werd hij voorzitter van de christen-democratische Kamerfractie.

In 1946 verhuisde De Man naar de Senaat (1946-1968). Na een kortstondig ministerschap (wederopbouw, 1947-1949) plooidde hij zich terug op de lokale politiek. Hij werd gemeenteraadslid (1959), schepen (1959-1965) en burgemeester van Roeselare (1965-1976).

De Man behoorde in Kamer en Senaat tot de actieve leden van de katholieke Vlaamse groep. Van zijn intrede in het parlement af en ook tijdens zijn ministerschap voerde hij steeds het woord in het Nederlands. Als lid en voorzitter van de quaestuur van de Senaat heeft hij een bijdrage geleverd tot de vernederlandsing van de administratieve diensten van de Senaat en van de parlamentsbibliotheek.

LITERATUUR: K. Vandebos, *Robert de Man, een jong kristendemokraat in krisistijd, 1900-1940*, KUL, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1991.

EMMANUEL GERARD